

Ольга Кожевнікова,
здобувач вищої освіти,
(Уманський державний педагогічний університет
імені Павла Тичини)

ОСОБЛИВОСТІ ПРОСОДИЧНОГО ОФОРМЛЕННЯ МОВЛЕННЯ ЖІНОК З ВИСОКИМ ПРОФЕСІЙНИМ СТАТУСОМ

Просодія – важливий компонент розмовної мови, який відіграє вирішальну роль у передачі сенсу та емоцій. Вона охоплює широкий спектр надсегментних характеристик, таких як інтонація, наголос, ритм і темп, які формують мелодію, наголос і потік мовлення. Просодичні характеристики мовлення можуть надати цінну інформацію про соціокультурне походження мовця, його особистісні риси та комунікативну компетентність. Наше дослідження має на меті дослідити особливості просодичного мовлення жінок з високим професійним статусом, зосередившись на закономірностях і тенденціях в їхній інтонації, наголосі та ритмі.

Ряд досліджень показав, що просодичні особливості мовлення можуть суттєво відрізнятися залежно від статі, соціального статусу та освітнього рівня мовця. Зокрема, жінки з високим професійним статусом часто характеризуються виразним просодичним профілем, який відображає їхню соціальну та лінгвістичну компетентність. Наприклад, дослідження, проведене Керсвіллом і Вільямсом, показало, що жінки-юристи у Великій Британії демонструють вищий рівень просодичної варіативності, ніж чоловіки-юристи, що свідчить про їхні більші комунікативні навички та гнучкість [1, с. 89].

Однією з найпомітніших просодичних особливостей жінок із високим професійним статусом є використання ними інтонаційних патернів. Згідно з Лавером, інтонація є потужним інструментом для передачі прагматичного значення та емоцій, і жінки з високим професійним статусом, як правило, використовують ширший діапазон інтонаційних моделей, ніж інші мовці [2, с. 56]. Вони часто використовують висхідну інтонацію для запитань, декларативних заяв і прохань, що свідчить про їхню напористість і впевненість. І навпаки, спадна інтонація використовується для команд, вказівок і категоричних заяв, що свідчить про їхню владність і компетентність.

Ще однією помітною просодичною особливістю жінок із високим професійним статусом є використання ними наголосу та ритму. Під наголосом розуміють виділення певних складів у слові, а під ритмом – співвідношення наголосів і тривалості складів у реченні. Жінки з високим професійним статусом часто використовують наголос для виділення важливих слів і понять, підкреслюючи свої знання та досвід. Вони також мають більш послідовний і передбачуваний ритм, що свідчить про їхню точність і увагу до деталей [3, с. 110].

Крім того, жінки з високим професійним статусом часто використовують просодію, щоб передати соціальну ідентичність і порозумітися зі своєю аудиторією. Наприклад, вони можуть змінювати свої просодичні патерни відповідно до розмовного стилю своїх співрозмовників, сигналізуючи про свою приналежність та емпатію. Вони також можуть використовувати просодію для встановлення соціальної дистанції або динаміки влади, наприклад, використовуючи нижчу висоту тону або повільніший темп, щоб показати авторитет або статус [4, с. 43].

Отже, просодичні особливості мовлення відіграють вирішальну роль у формуванні комунікативної компетентності та соціальної ідентичності жінок із

високим професійним статусом. Використання ними інтонації, наголосу та ритму відображає їхні лінгвістичні та соціальні навички, підкреслюючи їхні знання, авторитет та взаєморозуміння з аудиторією. Розуміння просодичних патернів жінок з високим професійним статусом може надати цінну інформацію про їхні комунікативні стратегії та соціальне позиціонування, підкреслюючи складний взаємозв'язок між мовою, гендером та соціальним статусом.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Kerswill P., Williams A. Creating a new town koine: Children and language change in Milton Keynes. *Language in society*. 2000. 29.1. P. 65–115.
2. Laver J. Principles of phonetics. Cambridge : Cambridge university press, 1994.
3. Labov W. Variation in Language. *The Learning of Language*. National Council of Teachers of English. New York, 1971. P. 187–221.
4. Coates J. Women, Men and Language. Longman, London. №4. 1993. 228 p.